

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

Дипломна робота (проект)
магістра

з теми: «ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ФІЗИЧНОЮ ПІДГОТОВЛЕНІСТЮ
УЧНІВ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ»

Виконав: студентка 2 курсу, групи FK1-M19
спеціальності 014 Середня освіта
(Фізична культура)

Берега Христина Юріївна

Керівник: Козак Є.П., кандидат педагогічних
наук, доцент

Рецензент: Мисів В.М., кандидат наук з
фізичного виховання та спорту, доцент

Кам'янець-Подільський – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	7
1.1 Сучасні проблеми фізичного виховання в школі	7
1.2 Мотивація занять фізичною культурою і спортом школярів	10
1.3 Оцінка як один із видів педагогічного контролю.....	16
1.4 Переваги рейтингової системи оцінювання.....	19
1.5 Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.....	28
1.6 Аналіз систем фізичного виховання деяких зарубіжних країн	33
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	37
2.1 Методи дослідження.....	37
2.2 Організація дослідження.....	42
РОЗДІЛ 3 ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПІДЛІТКІВ У ФОРМУВАННІ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ	44
3.1 Мотиви та інтереси підлітків до занять фізичною культурою.....	44
3.1.1 Загальнокультурні інтереси підлітків 13-15 років	45
3.1.2 Спеціальні фізкультурно- спортивні інтереси.....	46
3.1.3 Мотиви до занять фізичною культурою і спортом.....	48
3.1.4 Фактори, які впливають на формування мотивації.....	51
3.2 Рейтингова система оцінювання фізичної підготовленості.....	56
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79
ДОДАТКИ.....	87

ВСТУП

Актуальність дослідження. Фізичне виховання – невід’ємна частина навчально-виховного процесу в школі. Проблема нормування рухової активності учнів має важливе значення тому, що останнім часом для молоді характерна прогресуюча гіподинамія, зумовлена великим обсягом навчальних занять не тільки в школі, але й вдома.

Недостатня рухова активність негативно впливає на більшість функцій організму підлітків і є патогенетичним фактором виникнення й розвитку захворювань. З початку 90-х років контингент дітей і підлітків, залучених до систематичних занять у дитячо-юнацьких спортивних школах, підліткових фізкультурно-спортивних клубах за місцем проживання, у спортивних секціях підприємств, установ та організацій скоротився на 620 тис. осіб. Згортання цієї роботи негативно позначилося на стані здоров’я школярів, рівні їх фізичної підготовленості [12, с. 28; 34, с. 100-110].

Як зазначено в цільовій комплексній програмі "Фізичне виховання – здоров’я нації" протягом останніх п’яти років на 41% збільшилася кількість учнів, які належать за станом здоров’я до спеціальної медичної групи. Понад 50% школярів мають незадовільну фізичну підготовленість, низький та нижчий, ніж середній, рівні фізичного здоров’я. Радикально змінити ситуацію за рахунок існуючої в країні традиційної системи охорони здоров’я населення неможливо. Цю проблему може частково вирішити фізичне виховання і спорт як найбільш економічно вигідні та ефективні засоби профілактики захворюваності, зміцнення генофонду нації та розв’язання інших соціальних проблем. У зв’язку з цим перед фізичним вихованням на сучасному етапі ставляться такі завдання:

- формувати в школярів потребу зміцнення здоров’я засобами фізичної культури та спорту;

- збільшити обсяг рухової активності учнів відповідно до психофізіологічної потреби в рухах;
- визначити й запровадити наукові принципи й засоби мотиваційних стимулів до систематичних занять фізичними вправами;
- удосконалити матеріально-технічне забезпечення з урахуванням сучасного економічного становища держави;
- підвищити якість навчального процесу фізичного виховання;
- оптимізувати управління фізичним вихованням дітей і молоді [73, с. 48].

Актуальність теми дослідження. Система вирішення існуючих проблем фізичного виховання школярів складається з багатьох засобів, методів і форм педагогічного впливу, які знаходяться у взаємозв'язку і спрямовані на вдосконалення фізичних здібностей підлітків. Одним із таких засобів є контроль, оцінювання й облік навчальної роботи учнів. Проблема контролю як обов'язкового елементу навчання широко досліджена педагогічною наукою [2, с. 110-112; 11, с.12-13; 68, с. 33-34].

Досвід роботи зарубіжних та вітчизняних навчальних закладів показує, що успішне вирішення цієї проблеми є можливим завдяки запровадженню рейтингової системи оцінювання. Водночас наукова література, яка висвітлює питання рейтингового оцінювання, базується в багатьох випадках на досвіді практичної роботи й має описовий характер [4, с. 28-31; 18, с. 400-406; 33, с. 149-155; 35, с. 49-54]. Отже, недостатньо досліджені проблеми використання такого оцінювання контролю навчальних досягнень учнів у фізичному вихованні, відсутні обґрунтовані та експериментально доведені технології створення та методики застосування рейтингу визначають актуальність теми наукового дослідження.

Об'єктом нашого дослідження був контроль за фізичною підготовленістю школярів 13-15 років.

Предметом дослідження є рейтингова система оцінювання школярів в закладах середньої освіти.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати методику використання рейтингового оцінювання в системі поточного контролю фізичної підготовленості в процесі фізичного виховання в школі.

Відповідно до мети було визначено наступні **завдання дослідження:**

1. Вивчити мотиваційні пріоритети до занять фізичною культурою підлітків 13-15 років.

2. Обґрунтувати й розробити систему педагогічного контролю та оцінювання фізичної підготовленості підлітків 13-15 років.

Для вирішення поставлених завдань були використані **методи дослідження**, що використовуються у загальній теорії і методиці фізичного виховання: вивчення та теоретичний аналіз літературних і документальних матеріалів, опитування (бесіди, анкетування), педагогічне спостереження, експеримент, методи математико-статистичної обробки даних.

Наукова новизна дослідження полягає: у розробці системи педагогічного контролю, яка відрізняється від тих, що є у практиці фізичного виховання учнів загальноосвітніх шкіл:

- критеріями "абсолютного" рейтингового оцінювання, яке уніфіковано двадцятьма балами;

- критеріями "відносного" оцінювання динаміки показників протягом чверті та навчального року з урахуванням вихідного рівня фізичної підготовленості та приросту показників;

- тренінгу, який включає процедури активації мотивації досягнень і заснований на спонукальних мотивах (внутрішніх і зовнішніх) та механізмах формування поведінкових реакцій.

Практична значущість нашої роботи полягає в тому, що розроблена методика педагогічного контролю за фізичною підготовленістю, яка ґрунтується на рейтинговому оцінюванні, може бути рекомендована для впровадження в навчальний процес фізичного виховання учнів закладів середньої освіти, а теоретико-методологічні положення щодо підходів обґрунтування технології

рейтингового оцінювання дадуть змогу використати таку систему у закладах вищої освіти.

Методику поточного педагогічного контролю з використанням рейтингового оцінювання і процедури активації мотивації впроваджено в практику навчального процесу з фізичного виховання у школах № 6, 10, 16 м. Кам'янець-Подільського, яка сприяла підвищенню інтересу учнів до урочних і позаурочних форм фізичного виховання, залученню до систематичних занять фізичною культурою і спортом, покращенню їх фізичної підготовленості.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дипломної роботи магістра обговорювались на звітній науковій конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, 28 квітня 2020 року) і висвітлені в одній науковій статті.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 94 сторінках, з яких 78 основного тексту, що містить 24 таблиці. Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку 80 використаних літературних джерел та додатків.

ВИСНОВКИ

1. Вивчення й аналіз літературних джерел, нормативних документів і досвіду практичної роботи висуває головну проблему вдосконалення фізичного виховання дітей та молоді в системі освітніх закладів і підвищення його оздоровчої ефективності. Шляхами до вирішення цієї проблеми є: підвищення обсягу рухової активності у процесі урочних і позаурочних форм занять; перегляд дидактичного наповнення навчального процесу; удосконалення системи педагогічного контролю; підвищення мотивації до занять фізичною культурою та дотримання здорового способу життя.

Система рейтингового оцінювання має свої переваги й використовується у практиці багатьох навчальних закладів за кордоном і в Україні.

Теоретичне обґрунтування й експериментальна розробка технології рейтингового оцінювання в системі поточного контролю у процесі фізичного виховання учнів дасть змогу підвищити інтерес до оцінювання особистих досягнень як результату фізичної активності та мотивацію систематичних занять фізичною культурою.

2. Поряд з іншими формами оцінювання ефективною у старшій школі є рейтингова система, яка сприяє формуванню ключових компетентностей.

Упровадження рейтингу навчальних досягнень передбачає побудову учнями індивідуальної освітньої програми, яка дозволить учителям і батькам учнів аналізувати їхній освітній поступ та їх досягнення, виявляти помилки, а також регулювати форми й види освітньої діяльності.

У процесі навчання, зокрема під час оцінювання, вчителю важливо виявляти доброзичливість, вимогливість поєднувати з індивідуальним підходом, тобто порівнювати виявлені досягнення учнів не тільки з нормою, а з їхніми попередніми невдачами чи успіхами.

3. Вивчення мотиваційних установок, які спонукають підлітків до систематичних занять фізичною культурою і спортом, дало змогу виділити мотиваційні пріоритети, спрямовані на зміцнення здоров'я (97,6%) шляхом підвищення своєї фізичної підготовленості. Активні мотиви дії, що приводять до занять фізичною культурою, виявляються у 51,7% підлітків, з них 29,3% – відвідує організовані заняття у шкільних секціях і фізкультурно-оздоровчих центрах і 22,4% – займається самостійно. Спортивні мотиви "стати чемпіоном" мають 25,3% хлопців, але їх реалізація характерна для 12,3%.

Домінуючими мотивами цього вікового періоду можна вважати особистісні, які належать до потреби самовизначення й самовдосконалення (124,5%) та соціальні, які відповідають потребам самоствердження в колективі, лідерства й наслідування (64,2%).

4. Внаслідок аналізу системоутворюючих складових внутрішньої і зовнішньої мотивації підлітків до занять фізичною культурою та спортом визначено фактори, які впливають на їх формування. Головну роль у них відіграють соціальні – шкільні (45,3%) та сімейні (38,3%) настанови виховання, мікросередовище, де перебуває підліток (27,3%), освітні – знання про корисність вправ (38%) і набуття особистого досвіду (19%), комунікативні – відвідування змагань (33,3%), телебачення та преса (25,3%).

5. На основі комплексних досліджень мотивації підлітків 13-15 років було розроблено систему поточного педагогічного контролю, яка включає такі компоненти:

- кількісні та якісні критерії оцінювання фізичної підготовленості в абсолютних одиницях та в рейтинговій системі, яка розрахована на базі перцентильних шкал результатів рухових тестів і формалізована у бали (20 балів);

- відносне оцінювання динаміки показників протягом чверті та навчального року з урахуванням вихідного рівня фізичної підготовленості;

- тренінг мотивації досягнень, що включає такі умови: постановку перед собою адекватної мети та її досягнення завдяки дрібнішим крокам; формування синдрому досягнення через похвалу з боку вчителя та товаришів; самоаналіз та самооцінка; механізм формування звичок людини, який передбачає включення у діяльність підлітків систематичного виконання індивідуальних самостійних завдань із фізкультури й перевірка їх результатів; накопичення практичного досвіду позитивних змін у фізичній підготовленості під впливом систематичних занять фізичними вправами; вплив емоційних факторів і вражень під час відвідування спортивних змагань; наслідування позитивних прикладів фізичного вдосконалення; залучення до безпосередньої участі в шкільних змаганнях; урахування інтересів і бажань учнів під час вибору видів фізичних вправ, що сприяє отриманню позитивних емоцій від фізичної активності.

6. Удосконалення загальної середньої освіти спрямовано на переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості учня, навчання його самостійно оволодівати новими знаннями. Сучасна молода людина об'єктивно змушена бути більш мобільною, інформованою, критично і творчо мислячою, а значить і більш мотивованою до самонавчання і саморозвитку.

Новий етап у розвитку шкільної освіти пов'язаний із впровадженням компетентнісного підходу до формування змісту та організації навчального процесу. У чинних навчальних програмах для 12-річної школи на засадах компетентнісного підходу переструктуровано зміст предметів, розроблено результативну складову змісту. До кожної теми програми визначено обов'язкові результати навчання: вимоги до знань, умінь учнів, що виражаються у різних видах навчальної діяльності (учень називає, наводить приклади, характеризує, визначає, розпізнає, аналізує, порівнює, робить висновки тощо).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. П. Педагогіка вищої школи [Текст] : підручник. АПН України, Ін-т вищ. освіти. К. : Педагогічна думка, 2009. С.174-178.
2. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Томаневич Л.М. Університетська освіта: навчальний посібник. Мін-во внутрішніх справ України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Львів : Магнолія 2006, 2009.С. 110-112 (Вища освіта в Україні).
3. Бабкіна, О. Проблеми підвищення якості вищої освіти в Україні у контексті Болонських реформ. Освіта і управління. 2006. Т.9. № 1. С. 91-94.
4. Бальсевич В.К. Физическая культура для всех и для каждого. Москва: Физкультура и спорт, 1988. С. 28-31.
5. Баранова Э.Г., Оловец А.К. Некоторые аспекты физкультурно-массовой работы с детьми и подростками / Всесоюз. научн.-практ.конф. К.: ВНИИФК, 1986. С.65.
6. Башкирова М.М., Гуськов С.И. Спортивно-оздоровительные клубы за рубежом. М.: ВНИИФК, 1994. С. 74.
7. Белов В.И. Энциклопедия здоровья. Молодость до ста лет. М: Химия, 1994. С. 203-205.
8. Берещук М.Я. Тестовий контроль та рейтингова оцінка знань студентів. Х. : ХДАМГ. 2001. С. 21-22.
9. Білецький О.В. Становлення освіти. Донецьк : Гірняк, 2003. С. 44-46.
10. Бороздина А.И. Высшее образование. Київ : Основи, 2004. С.17-20.
11. Булгакова Н. Б. Вища освіта і Болонський процес. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч.-метод. посібник. Національний авіаційний ун-т,

Спільний європейський проект "Навчання українських інженерів комп'ютерному промисловому проектуванню". К.: НАУ-друк, 2009. С. 12-13.

12. Бондаревский ЕЛ., Ханкельдиев Ш.Х. Физическая подготовленность учащийся молодёжи. Ташкент: Медицина, 1986. С. 28.

13. Борисов В.І. Досвід проведення занять з кримінального права у Харківському юридичному інституті з використанням рейтингової системи оцінки успішності навчання студентів. Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Зб. наук. праць. К.: НМК ВО України, 1992. С. 169-174.

14. Бугайов В.М., Лагутін А.Ю., Рогожин О.Г., Козак С.С. Зміни здоров'я населення України внаслідок Чорнобильської катастрофи. К.: Абрис, 1996. С. 82-88.

15. Васильев В.И., Тягунова Т.Н. Основы культуры адаптивного тестирования. М., 2003. С. 205-211.

16. Веселова В.В. Психофізіологічні особливості школярів 11-14 років, що мешкають в "чистій" зоні та зонах радіаційного забруднення. Молода спортивна наука України. Матеріали II Всеукраїнської конференції аспірантів. Львів, 1998. С.200 - 203.

17. Ветров М.А. Болонский процесс и его основные тезисы. М. : Изд-во научной литературы, 2003. С. 183-185.

18. Вех Р.М. Внедрение основ Болонского процесса. М : "Молодая Россия", 2004. С. 400-406.

19. Віват Г. Оцінювання знань і вмінь студентів у загальноосвітній школі. Рідна школа . 2000. № 4. С. 41-43.

20. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. [за ред В.Г. Кременя; авт. кол. М.Ф. Степко та ін.]. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2004. С. 105-108.

21. Волинка Г. І. Вступ до педагогіки: основи педагогічної теорії. К. : Вища школа, 2006. С. 31-38.

22. Волинка Г. І. Педагогіка вищої школи. К. : Вища освіта, 2005. С. 94-98.
23. Воронов М.К. Болонський процес і освіта. К. : Барва, 2004. С. 41-45.
24. В'ятко М.М. Основи теорії і практики вищої освіти. Запорозжє : Просвіта, 2006. С. 81-83.
25. Гіптерс З. В. Педагогіка вищої школи: [Текст] : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Національний банк України, Університет банківської справи, Львівський ін-т банківської справи. К. : УБС НБУ, 2007. С. 78-92.
26. Гулюкіна Н.А., Клишина С.В. Педагогический тест: Этапы и особенности конструирования и использования : пособ. для преподавателя. Новосибирск : НГТУ, 2001. С. 91-98.
27. Гуска М.Б., Зубаль М.В., Мазур В.Й., Гуска М.В. Теорія і методика викладання рухливих ігор та забав: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. С. 35-36.
28. Драч І.І. Управління формуванням професійної компетентності магістрантів педагогіки вищої школи: теоретико-методичні засади: монографія. К.: "Дорадо-Друк" 2013. С. 111-120.
29. Жданова О. М., Чеховська Л. Я. Основи управління сферою фізичної культури і спорту: навчальний посібник. Львів: ЛДУФК, 2017. С. 101-105.
30. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. Відкритий урок. 2009. №1. Режим доступу : <http://osvita.ua/school/materials/estimation/2358/>.
31. Закон України "Про фізичну культуру і спорт". К.: 1993. С. 10.
32. Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України : навчально-

методичне видання. Мін-во освіти і науки України, Нац. технічний ун-т України "КПІ". К. : НТУУ "КПІ", 2006. С. 35-39.

33. Зинченко А.И. Рейтинговая система стимулирования и оценки самостоятельной работы по курсу "Дифференциальные управления". Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Зб. наукових праць. К.: НМК ВО України, 1992. С.149-155.

34. Зубаль М. В. Динаміка фізичних якостей хлопців різних соматотипів у 7-17 років. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наукова монографія [за ред. проф. Єрмакова С.С.]. Харків: ХДАДМ (ХХП), 2008. № 5. (укр., рос., польс., англ. мов.). С. 100-110.

35. Зубаль М.В., Єдинак Г.А. Соматичний тип конституції та фізичні якості: монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Буйніцький О.А., 2011. С. 49-54.

36. Зубаль М. В., Телебей С. М. Управління фізичним вихованням у загальноосвітньому навчальному закладі. 2-ге видання, перевидане і доповнене. Кам'янець-Подільський: Друкарня «Рута», 2017. С. 115-119.

37. Канівець Т. М. Основи педагогічного оцінювання : [навч.-метод. посіб.]. Ніжин : Видавець Лисенко М. М., 2012. С. 87-92.

38. Касьянова О. М., Волобуєва Т.Б. Моніторинг в управлінні навчальним закладом. Управлінський супровід моніторингу якості освіти. Харків : Видав. гр. "Основа", 2004. С. 74-79.

39. Кашина Г.С., Сергієнко В.П. Зовнішнє незалежне оцінювання в освіті України: курс лекцій : навч. посіб. Луцьк, 2010. С. 51-55.

40. Ковелников В.Г., Федченко С.М., Погуда А.А. Питання вдосконалення педагогічного контролю у вузі. Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Зб. наук. пр. К.: НМК ВО України, 1992. С. 53-58.

41. Козаков В.А. Соціально-психологічні та дидактичні аспекти рейтингу. Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Зб.наук. пр. К.: НМК ВО України, 1992. С. 3 - 16.
42. Кондратець В.О. та ін. Рейтингова атестація з дисциплін фундаментальної підготовки. Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Зб. наук. пр. К.: НМК ВО України, 1992. С. 44 - 49.
43. Коновалова Е. Портфолио как метод оценивания. Директор школы. 2007. №2. С. 89-91.
44. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2013. (Вища освіта ХХІ століття). С. 201.
45. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: навчальний посібник. Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. 2-е вид., випр. і доп. Харків : ОВС, 2002. С. 322.
46. Локшина О. Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу. К. : СПД Богданова А. М., 2009. С. 202-205.
47. Малышев А.В. Педагогика 21 столетия. К. : Изд-во ВСЦ "Прометей", 2006. С. 91-95.
48. Мелехов В.А. Освіта. К. : Либідь, 2003. С. 208-210.
49. Мороз В. Рейтингова система оцінювання знань. Освіта. 1991. С. 20-28.
50. Мот В.С. Педагогіка та Болонський процес. К. : Либідь, 2007. С. 301-309.
51. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Мін-во освіти і науки України, Харківський нац. аграрний ун-т ім. В. В. Докучаєва. К. : ЦУЛ, 2007. С. 119-123.
52. Наказ МОН України «Орієнтовні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів» (додатки 1-12) № 996 від 30.08.11 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://kievtest.org.ua/normativni-dokumenti>.

53. Наказ МОН України «Про запровадження 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти» № 428/48 від 04.09.2000 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://uazakon.com/document/spart40/inx40151.htm>.
54. Нісімчук А.С. Фізичне та економічне виховання учнів. Луцьк: Ред.-вид. Відд. ВДУ, 1995. С. 14.
55. Новосельский В.Ф. Физическое воспитание учащихся 9-10 классов. К.: Радянська школа, 1980. С. 61-66.
56. Пастушенко М.М. Педагогіка управління. К. : Гравіс, 2005. С. 51-55.
57. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. [За ред. З.Н. Курлянд]. 3-є вид., перероб., доп. К. : Знання, 2007. С. 318-322.
58. Переход к Болонскому процессу : пособие для студентов. М. : Грани, 2006. 301с.
59. Пономарьов О. С. Модель професійної діяльності фахівця [Текст] : текст для студ. спец. 8.000005 "Педагогіка вищої школи", які навч. за магістерською програмою. Національний технічний ун-т "Харківський політехнічний ін-т". Кафедра педагогіки і психології управління соціальними системами. Х. : [б.в.], 2006. 33 с.
60. Приходько В. В., Вікторов В. Г. Педагогічний контроль у вищій школі [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Національний гірничий ун-т, Національна металургійна академія України. Д. : НГУ, 2009. С. 18.
61. Політична пропозиція «Нова українська школа» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/12/14/uryad-zatverdivpolitichnu-propozicziyu-shhodo-refor-muvannya-zagalnoyi-serednoyi/>.
62. Психология [Под ред. А.Н.Пуни]. М.: Просвещение, 1972. С. 420-428.
63. Рядова С.Т. Болонська система. Львів, 2005. С. 51-52.

64. Туркот Т. І. Психологія і педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Херсон : Олді плюс, 2013. С. 121-127.
65. Система подготовки интеллектуальной элиты в США: Аналитический информационный материал НИИВО. М.: Б.в., 1990. С. 41- 42.
66. Совсун І. Освітні вимірювання в Україні (Дорожня карта) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.useti.org.ua/uk/news/2319/osvitni-vimiryuvannya-v-ukrayini-dorozh-nya-karta.html>.
67. Степаненко О.Н., Месовская И.В. О практике использования рейтинговой системы оценки знаний студентов. Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Зб. наук. пр. К.: НМК ВО України, 1992. С.145-149.
68. Федорак О. В., Єдинак Г. А. Уроки фізичної культури для хлопців-підлітків: корекція фізичного стану на основі врахування типу соматичної конституції. Кам'янець-Подільський: ПП Зарицкий А.М., 2005. С. 33-34.
69. Федорченко Ю. Про систему оцінювання в середній та вищій школі [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://education-ua.org/ru/articles/540-pro-sistemu-otsinyuvannya-v-sered-nij-ta-vishchij-shkoli>.
70. Физическое воспитание и спорт в школах зарубежных стран. ЦООНТИ. Физкульт. и спорт. М., 1993. №5. С. 21-22.
71. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. 2-е вид., доп. К. : Академвидав, 2010. С. 310-318.
72. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/>
73. <https://osvita.ua/school/estimation/2358/>
74. <http://www.enqa.eu>.
75. <http://sport-oda.lviv.ua>
76. <http://guon.kiev.ua>
77. <http://mon.gov.ua>
78. <http://studentam.net.ua/content/view/2313/>

79. <http://ua.referat.com>
80. <http://argo1.com.ua/45.htm>